

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

SEKCJA CZWARTA

SPRAWA KARBOWNICZEK przeciwko POLSCE

(Skarga nr 22339/08)

WYROK

STRASBURG

27 września 2011 roku

OSTATECZNY

27/12/2011

Wyrok ten stanie się ostateczny zgodnie z warunkami określonymi w Artykule 44 § 2 Konwencji. Wyrok może podlegać korekcie wydawniczej.

W sprawie Karbowniczek przeciwko Polsce,
Europejski Trybunał Praw Człowieka (Sekcja Czwarta), zasiadając jako
Izba w składzie:

Nicolas Bratza, *Przewodniczący*,

Lech Garlicki,

Ljiljana Mijović,

George Nicolaou,

Zdravka Kalaydjieva,

Nebojša Vučinić,

Vincent A. De Gaetano, *sędziowie*,

oraz Fatoş Aracı, *Zastępca Kanclerza Sekcji*,

Obradując na posiedzeniu niejawnym w dniu 6 września 2011 roku,

Wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 22339/08) wniesionej do Trybunału w dniu 28 kwietnia 2008 roku przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie Artykułu 34 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (“Konwencja”) przez obywatela polskiego, Pana Jarosława Karbowniczka (“skarżący”).

2. Rząd polski (“Rząd”) był reprezentowany przez pełnomocnika, Pana J. Wołosiewicz z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. Skarżący sformułował w szczególności zarzut naruszenia Artykułu 3 Konwencji z powodu złego traktowania przez policję.

4. Skarżący oraz Rząd przedłożyli uwagi, co do meritum (Reguła 59 ust.1).

STAN FAKTYCZNY

I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY

5. Skarżący urodził się w 1979 i mieszka w Wałbrzychu.

A. Tymczasowe aresztowanie skarżącego oraz postępowanie karne wszczęte przeciwko niemu

6. W dniu 27 lipca 2005 roku skarżący został zatrzymany przez Policję pod zarzutem pobicia, kierowania gróźb karalnych i zastraszania świadka.

7. W dniu 28 lipca 2005 roku Sąd Rejonowy w Wałbrzychu postanowił zastosować wobec skarżącego tymczasowe aresztowanie. Sąd uznał, że istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przez skarżącego zarzucanych mu czynów oraz duże prawdopodobieństwo, że zostanie mu wymierzona surowa kara. Sąd zauważył następnie, że istnieje obawa mactwa procesowego ze strony skarżącego oraz wywierania presji na świadków, w szczególności w świetle wydanych wcześniej wyroków skazujących.

8. W dniu 27 października 2005 roku przedłużono stosowanie tymczasowego aresztowania wobec skarżącego. Sąd oparł swoją decyzję na podanych uprzednio przesłankach. W dniu 3 listopada 2005 roku zażalenie skarżącego na niniejsze postanowienie nie zostało uwzględnione.

9. W dniu 23 grudnia 2005 roku sąd rejonowy ponownie przedłużył stosowanie tymczasowego aresztowania wobec skarżącego oraz dwóch współoskarżonych w sprawie, uznając to za konieczne w celu zapewnienia prawidłowego toku postępowania. W dniu 5 stycznia 2006 roku zażalenie skarżącego na niniejsze postanowienie nie zostało uwzględnione.

10. W dniu 9 marca 2006 roku skarżący oraz dwie inne osoby zamieszane w sprawę zostali oskarżeni przed Sądem Okręgowym w Wałbrzychu.

11. W dniach: 21 marca, 19 czerwca, 12 września oraz 7 grudnia 2006 roku sąd orzekający w pierwszej instancji przedłużył po raz kolejny tymczasowe aresztowanie wobec skarżącego, uznając że nadal aktualne pozostają przesłanki, które stanowią podstawę jego zastosowania. Sąd stwierdził ponadto, że zachodzi obawa mactwa procesowego ze strony oskarżonego.

12. Podczas rozprawy, która odbyła się w dniu 2 marca 2007 roku, Sąd Rejonowy w Wałbrzychu przedłużył stosowanie tymczasowego aresztowania wobec skarżącego, przywołując wcześniejsze uzasadnienie.

13. Skarżący złożył zażalenie na to postanowienie.

14. W dniu 21 marca 2007 roku Sąd Okręgowy w Świdnicy utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie. Sąd zauważył, że skarżący już wcześniej "próbował ingerować w tok postępowania", podjął próbę ucieczki w trakcie doprowadzania do sądu oraz został uznany winnym popełnienia czynów podobnych do tych, o które został oskarżony w przedmiotowym postępowaniu. Sąd uznał ponadto, że skarżący może wpływać na treść zeznań siostry, która jest w tej sprawie współoskarżoną, lecz w stosunku do której nie zastosowano tymczasowego aresztowania. Sąd doszedł do wniosku, że tymczasowe aresztowanie stanowi jedyny środek zapobiegawczy, który pozwala na zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania.

15. Następnie, w dniu 30 maja 2007 roku, przedłużono stosowanie tymczasowego aresztowania wobec skarżącego, przywołując wcześniejsze uzasadnienie.

16. W okresie pomiędzy dniem 22 czerwca 2006 roku a dniem 3 lipca 2007 roku skarżący odbywał karę pozbawienia wolności orzeczoną w innej sprawie.

17. W dniu 3 lipca 2007 roku Sąd Rejonowy w Wałbrzychu uznał skarżącego za winnego i wymierzył mu karę ośmiu lat pozbawienia wolności. Skarżący oraz jego dwaj współnicy zostali uznani za winnych, *inter alia*, fałszerstwa, pobicia, rozboju i kierowania gróźb karalnych. Skarżący nie został jednak oskarżony ani skazany za udział w zorganizowanej grupie przestępczej.

18. Skarżący wniósł apelację od wyroku.

19. W dniu 21 grudnia 2007 roku Sąd Okręgowy w Świdnicy uchylił wyrok sądu pierwszej instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. W tym samym dniu sąd przedłużył stosowanie tymczasowego aresztowania wobec skarżącego, uznając że nie ustały początkowe przesłanki, które zadecydowały o jego zastosowaniu.

20. W dniu 25 czerwca 2008 roku po raz kolejny przedłużono stosowanie tymczasowego aresztowania wobec skarżącego. W dniu 10 lipca 2008 roku zażalenie wniesione przez skarżącego od niniejszego postanowienia nie zostało uwzględnione.

21. W dniu 25 lipca 2008 roku Sąd Rejonowy w Wałbrzychu przedłużył stosowanie tymczasowego aresztowania wobec skarżącego. Sąd uznał jednak, że skarżący może zostać zwolniony za poręczeniem majątkowym w wysokości 10.000 złotych (wówczas około 3.000 euro). Pozostanie jednak pod dozorem Policji. Sąd zauważył, że większość świadków została przesłuchana, zatem obawa, że skarżący może wywierać na nich nacisk nie była już dłużej uzasadniona.

22. Skarżący stwierdził, że nie posiada środków na pokrycie kaucji.

23. W dniu 14 sierpnia 2008 roku skarżący został zwolniony z aresztu, pomimo że nie zapłacił pełnej kwoty, której wysokość została określona w postanowieniu o zastosowaniu poręczenia majątkowego.

24. W dniu 18 października 2010 roku Sąd Rejonowy w Wałbrzychu uznał skarżącego winnym i wymierzył mu karę sześciu lat pozbawienia wolności.

25. W dniu 22 marca 2011 roku Sąd Okręgowy w Świdnicy częściowo zmienił a częściowo uchylił wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Skarżącemu została wymierzona kara siedmiu lat pozbawienia wolności.

26. W dniu 19 kwietnia 2011 roku obrońca skarżącego odmówił wniesienia kasacji od wyroku.

B. Wydarzenia z dnia 21 listopada 2006 roku w wersji przedstawionej przez skarżącego

27. W dniu 21 listopada 2006 roku skarżący został przewieziony z Zakładu Karnego do Sądu Rejonowego w Wałbrzychu celem wzięcia udziału w rozprawie. Był on konwojowany w asyście funkcjonariuszy Policji, którzy pozostawili otwarte drzwi do radiowozu, umożliwiając mu tym samym ucieczkę. Po upływie kilku minut skarżący został ujęty i brutalnie pobity przez funkcjonariuszy Policji. Skarżący został doprowadzony do budynku sądu, gdzie został przykuty kajdankami do kaloryfera, rozebrany do naga i ponownie był bity, kopany, duszony oraz uderzany bronią przez funkcjonariuszy Policji.

28. Skarżący został doprowadzony na salę rozpraw, gdzie złożył skargę do przewodniczącego składu sędziowskiego na sposób, w jaki został potraktowany. Wezwano karetkę. Skarżący został przewieziony do szpitala, gdzie przeszedł konsultację medyczną. Lekarz pogotowia ratunkowego ze szpitala w Wałbrzychu wydał zaświadczenie (które jest ledwo czytelne) stwierdzające wystąpienie otarć naskórka na głowie skarżącego.

29. Po powrocie do budynku sądu skarżący został ponownie pobity przez funkcjonariuszy Policji. Następnie, został odwieziony z powrotem do Zakładu Karnego, gdzie zażądał przeprowadzenia badania przez lekarza.

Poniżej zamieszczono fragment z opisu znajdującego się w "Książce Zdrowia Osadzonego":

"21.11. 2006

[Skarżący] stwierdził, że został zatrzymany siłą przez funkcjonariuszy Policji. Na jego ciele stwierdzono: otarcie naskórka na czole po lewej stronie wielkości 5 cm x 3 cm, otarcie naskórka długości 3 cm w dolnej części brody, dwa zadrapania na prawej łopatkę długości 10 cm, zadrapanie na prawym ramieniu długości 6 cm, otarcie naskórka długości 15 cm na klatce piersiowej po stronie lewej, otarcie naskórka na prawym kolanie, nad kostką prawą, zaczerwienienie pod prawym okiem, na szyi i prawym kolanie."

30. Notatka z książki opatrzona datą 22 listopada 2006 roku stwierdzała, że wyniki przeprowadzonej obdukcji potwierdziły wystąpienie opisanych wcześniej obrażeń.

C. Postępowanie wyjaśniające dotyczące zarzutu złego traktowania oraz stan faktyczny w wersji przedstawionej przez władze krajowe

31. W dniu 12 lutego 2007 roku Prokuratura Rejonowa w Wałbrzychu wszczęła postępowanie wyjaśniające w sprawie zarzutów skarżącego.

32. W dniu 12 czerwca 2007 roku sporządzono opinię sądowo-lekarską.

33. W dniu 15 czerwca 2007 roku Prokuratura Rejonowa w Wałbrzychu podjęła decyzję o umorzeniu postępowania z uwagi na brak

wystarczających dowodów popełnienia przestępstwa. W toku postępowania wyjaśniającego powołano biegłego. Wysłuchano również zeznań złożonych przez T.G., który był konwojowany do sądu razem ze skarżącym, a następnie przebywał w budynku sądu. T.G. oświadczył, że nie widział tego, co zdarzyło się po tym, jak skarżący uciekł z radiowozu, lecz widział go później w sądzie, kiedy czekał na rozprawę. T.G. zeznał, że słyszał jak skarżący krzyczy z bólu, jakby był bity.

Prokurator uzasadnił swoją decyzję w następujący sposób:

“W toku postępowania ustalono następujący stan faktyczny.

W dniu 21 listopada 2006 roku [funkcjonariusze policji P.G., D.P. oraz R.G.] konwojowali [skarżącego] z Komendy Miejskiej w Wałbrzychu do Sądu Rejonowego w Wałbrzychu...

Na wysokości Sądu Rejonowego w Wałbrzychu [skarżący], wyjąwszy uprzednio rękę z kajdanek otworzył, rzucając się na nie, drzwi samochodu i zaczął uciekać w stronę [innych] zabudowań. Podjęta akcja [przez funkcjonariuszy Policji] doprowadziła do zatrzymania skarżącego, który przestraszył się strzału ostrzegawczego oddanego przez P.G. i położył się na ziemię. Został skuty kajdankami, doprowadzony do samochodu i odwieziony do pomieszczenia dla osób zatrzymanych przy Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu. W pościgu [za skarżącym] uczestniczyli P.G. i R.G. [Trzeci funkcjonariusz policji] pozostał w samochodzie dla przypilnowania drugiego z zatrzymanych. Dla własnego bezpieczeństwa funkcjonariusze Policji przeszukali skarżącego i zabrali mu pieniądze i inne drobne przedmioty. W pomieszczeniu dla osób zatrzymanych skarżący przebywał sam.

Po dokonaniu przeszukania skarżący został skuty kajdankami. Wówczas zaczął uderzać głową o podłogę i ściany oraz krzyczeć, że funkcjonariusze Policji go pobili i wszystko będzie na nich. Jako, że P.G. pojechał na Komendę Miejską w Wałbrzychu powiadomić o próbie ucieczki [skarżącego], w tym czasie pozostali [funkcjonariusze Policji], widząc zachowanie [skarżącego], położyli go na ziemi i trzymali za ręce i głowę, by nie dopuścić do dalszego samookaleczenia się tegoż. W trakcie tej czynności skarżący wyrwał się im, pocierał głową o podłogę i krzyczał na funkcjonariuszy Policji, że powiadomi organy ścigania o pobiciu go przez tychże. Ponadto groził im, że ich zabije. Po około 30 minutach przyjechała powiadomiona karetka pogotowia, by zaaplikować mu jakieś lekarstwo na uspokojenie, jednak lekarz zdecydował zabrać [skarżącego] do szpitala.

[Trzej funkcjonariusze Policji] udali się ze [skarżącym] do szpitala. W szpitalu skarżącemu zrobiono badania w niezbędnym zakresie i z zezwoleniem na branie przez niego udziału w postępowaniu oddano go do dyspozycji funkcjonariuszy Policji, którzy odwieźli go do Sądu Rejonowego w Wałbrzychu. W związku z tym, iż rozprawa została odroczone, skarżącego odtransportowano do Zakładu Karnego.

Doznane przez [skarżącego] obrażenia ciała w dniu 21 listopada 2006 roku zostały uznane jako mogące powstać w okolicznościach podawanych zarówno przez pokrzywdzonego, jak i policjantów. Biegła kategorycznie stwierdziła natomiast, iż obrażenia te nie są wynikiem wielokrotnego kopania czy bicia rękami z większą siłą, na taki charakter tych wskazuje natomiast pokrzywdzony.

Całość materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie jednoznacznie prowadzi do wniosku, iż brak jest dostatecznych danych uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa przez funkcjonariuszy Policji konwojujących [skarżącego] w dniu 21 listopada 2006 roku. Stwierdzić należy, iż faktu pobicia skarżącego przez wskazanych funkcjonariuszy nie można w sposób jednoznaczny wykluczyć. Zebrane jednak w sprawie dowody pozwalają na przyjęcie jako rzeczywistej, wersji wynikającej z zeznań policjantów, która w zakresie rozpoznanym w niniejszym postępowaniu, jest całkowicie inna od podanej przez [skarżącego], nie ma bowiem innych świadków zdarzenia mogących potwierdzić wersję podaną przez [skarżącego] i niemożliwym jest ustalenie takichże.

Współkonwojowany ze skarżącym T.G., nie ma natomiast żadnej wiedzy na temat opisanego przez niego zdarzenia, w chwili bowiem samouwolnienia się skarżącego stracił z nim jakikolwiek kontakt.

Na marginesie należy zauważyć, że nie sposób bowiem wobec doświadczenia życiowego przyjąć, iż funkcjonariusze Policji informując swoich przełożonych o fakcie samouwolnienia się skarżącego, dokonali jego pobicia, a następnie po przywiezieniu skarżącego ze szpitala do budynku sądu, gdy o całej sprawie wiedzieli już ich przełożeni, a ich bezpośredni przełożony D.G. był na miejscu, również skarżącego pobili.

Wobec nie potwierdzenia wersji skarżącego, w materiale dowodowym, uznać należy jego zeznania w tym zakresie za pozbawione waloru wiarygodności, w związku z czym umorzenie postępowania na podstawie artykułu 17 ust. 1 Kodeksu postępowania karnego wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa, uznać należy za w pełni zasadne.”

34. Skarżący złożył zażalenie na niniejsze postanowienie.

35. W dniu 15 czerwca 2007 roku Prokurator zwrócił się do biegłego o uzupełnienie [sporządzonej przez niego] opinii poprzez udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy obrażenia opisane poniżej mogły powstać w wyniku okoliczności podanych przez funkcjonariuszy Policji. Prokurator stwierdził co następuje:

“W dniu 12 czerwca 2007 roku sporządzona została opinia sądowo-lekarską, z której wynika, że niektóre urazy [stwierdzone u skarżącego], w szczególności otarcie naskórka na czole, siniec w okolicy podżuchwowej, siniec w okolicy łopatki, na klatce piersiowej, na podudziu prawym mogły powstać w następstwie bicia, czy kopania z niewielką siłą. W trakcie sporządzania opinii, biegły nie znał treści zeznań złożonych przez D.P oraz R.G., funkcjonariuszy Policji...”

36. W dniu 31 stycznia 2008 roku Sąd Rejonowy w Wałbrzychu utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Sąd zgodził się w pełni z ustaleniami poczynionymi przez Prokuratora, po dopuszczeniu na wniosek skarżącego nowych dowodów w sprawie, mianowicie zeznań K.K, świadka, który w dniu 21 listopada 2006 roku znajdował się w Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu i rzekomo widział, jak funkcjonariusze Policji bili skarżącego, oraz dodatkowych zeznań T.G., który został przywieziony na rozprawę konwojem razem ze skarżącym i również znajdował się w budynku sądu w czasie, kiedy doszło do niewłaściwego traktowania skarżącego.

K.K. stwierdził, że widział skarżącego, kiedy oczekiwał na rozprawę w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych, które znajduje się w budynku sądu. Pomieszczenie dla osób zatrzymanych prowadził do dwóch cel. K.K. oświadczył następnie, że w pomieszczeniu znajdowała się jeszcze jedna kobieta, która została doprowadzona do budynku sądu celem wzięcia udziału w rozprawie. Według K.K. skarżący został umieszczony w jednej z cel, a drzwi do niej pozostawiono otwarte. Zobaczył on skarżącego, który był częściowo rozebrany (nie miał koszuli i spodni) oraz był przykuty kajdankami do kaloryfera. Widział, jak funkcjonariusze Policji weszli do celi i znieważali skarżącego. Stwierdził następnie, że kiedy się wychylił zauważył, jak jeden z policjantów kopie skarżącego. K.K. oświadczył później, że widział, jak od około dwóch do czterech funkcjonariuszy kopało skarżącego.

W złożonych dodatkowo zeznaniach T.G stwierdził, że będąc w budynku sądu widział przez wizjer umieszczony w drzwiach celi, jak funkcjonariusze Policji szarpali skarżącego. Nie widział, czy skarżący był bity, ale słyszał jak krzyczy z bólu, co przywiodło mu na myśl skojarzenie, że był on uderzany.

37. Sąd nie wyjaśnił dlaczego zeznania K.K. oraz dodatkowe zeznania złożone przez T.G. nie zostały wzięte pod uwagę. Sąd nie odniósł się także do kwestii rzekomego rozebrania skarżącego. Sąd nadmienił jednak, że dowody zebrane przez Prokuratora były wystarczające do ustalenia okoliczności sprawy. Sąd uwzględnił również uzupełniającą opinię biegłego konkludując:

“[Z opinii uzupełniającej podtrzymującej wnioski opinii właściwej i po przeprowadzeniu analizy wnioskowanych przez skarżącego dowodów] wynika jednoznacznie, że skarżący, jakkolwiek doznał obrażeń ciała, to jednak nie wskazują one na wielokrotne bicie rękami i kopanie i mogły one powstać, gdy skarżący siłą naparł na drzwi radiowozu, upadł lub położył się uciekając lub gdy szarpał się z policjantami będąc w pozycji leżącej i był siłą przytrzymywany; otarcie naskórka na czole mogło powstać, jeśli ocierał głowę o podłogę, a miały one [niniejsze obrażenia] charakter niewielkich i mało intensywnych.

Wobec powyższego, trudno jest w takim stanie sprawy, a jednocześnie po wyczerpaniu środków dowodowych przyjąć, iż istnieją dane, które w sposób dostateczny uzasadniają popełnienie przestępstwa. Stąd analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd podzielił w pełni argumentację Prokuratora Rejonowego i orzekł jak w sentencji postanowienia.”

II. WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE I PRAKTYKA

A. Użycie siły przez Policję

38. Przepisy dopuszczające stosowanie środków przymusu bezpośredniego przez Policję zostały określone w artykule 16 ustawy o Policji. Zgodnie z jego brzmieniem w razie niepodporządkowania się poleceniom wydanym przez Policję, środki tego typu mogą zostać zastosowane jedynie w zakresie, w jakim odpowiadają potrzebom wynikającym z istniejącej sytuacji i są niezbędne do osiągnięcia podporządkowania się wydanym poleceniom.

39. Zgodnie z artykułem 5 ust. 1 Rozporządzenia z dnia 17 września 1990 roku w sprawie użycia przez policjantów środków przymusu bezpośredniego siłę fizyczną stosuje się w celu obezwładnienia osoby, odparcia czynnej napaści, albo zmuszenia do wykonania polecenia. Używając siły fizycznej, nie wolno zadawać uderzeń osobie w stosunku, do której stosuje się niniejszy środek, chyba że działania podejmowane są w obronie koniecznej, albo w celu odparcia zamachu na życie, zdrowie ludzkie lub mienie.

B. Tymczasowe aresztowanie

40. Właściwe prawo krajowe i praktyka dotyczące zastosowania tymczasowego aresztowania, podstaw jego przedłużenia, zwolnienia z aresztu oraz zasad rządzących innymi, tak zwanymi „środkami zapobiegawczymi” omówione zostały w wyrokach Trybunału w sprawach *Golek przeciwko Polsce*, skarga nr 31330/02, §§ 27-33, z dnia 25 kwietnia 2006 roku oraz *Celejewski przeciwko Polsce*, skarga numer 17584/04, §§ 22-23, z dnia 4 sierpnia 2006 roku.

41. W celu zapoznania się z ostatnią nowelizacją przepisów dotyczących stosowania tymczasowego aresztowania, zobacz wyrok Trybunału w sprawie *Kauczor przeciwko Polsce*, skarga nr 45219/06, § 25-33, z dnia 3 lutego 2009 roku.

PRAWO

I. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 3 KONWENCJI

42. Skarżący powołując się na Artykuł 3 Konwencji zarzucił, że był kopany oraz bity przez funkcjonariuszy Policji w trakcie doprowadzania

przed Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, gdzie miał uczestniczyć w rozprawie oraz później w samym budynku sądu.

43. Artykuł 3 Konwencji stanowi co następuje :

“Nikt nie może być poddany torturom ani niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu.”

A. Dopuszczalność skargi

44. Trybunał stwierdza, że skarga nie jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu Artykułu 35 ust. 3 Konwencji. Trybunał stwierdza ponadto, że nie jest niedopuszczalna z jakichkolwiek innych przyczyn. Musi zatem zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum skargi

1. Zarzut złego traktowania przez Policję

(a) Stanowisko skarżącego

45. Skarżący sformułował zarzut ogólny naruszenia Artykułu 3 przez funkcjonariuszy Policji, którzy potraktowali go brutalnie w dniu, w którym był doprowadzany na rozprawę przed sąd rejonowy.

(b) Stanowisko Rządu

46. Rząd stwierdził, że bezspornym jest fakt, że w dniu 21 listopada 2006 roku skarżący podjął próbę ucieczki z policyjnego radiowozu. Rząd uznał, że użycie siły było konieczne z uwagi na zachowanie samego skarżącego; skarżący musiał mieć świadomość, że próba ucieczki spowoduje reakcje ze strony Policji. W opinii Rządu, obrażenia poniesione przez skarżącego mogły powstać, kiedy otworzył siłą drzwi radiowozu lub kiedy upadł na ziemię, po tym jak jeden z policjantów oddał strzał ostrzegawczy. Rząd uznał, że środki zastosowane przez funkcjonariuszy Policji w następstwie próby ucieczki podjętej przez skarżącego były zgodne z prawem, proporcjonalne i nie osiągnęły minimalnego poziomu dotkliwości w rozumieniu Artykułu 3 Konwencji.

47. Odnosząc się do przebiegu wydarzeń, które miały miejsce w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych w budynku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu, Rząd stwierdził, że obrażenia na ciele skarżącego powstały w dużej mierze na skutek samookaleczenia. Skarżący zachowywał się agresywnie, co zmusiło policjantów do użycia siły fizycznej celem powstrzymania go przed okaleczaniem się. Rząd ocenił jako całkowicie niewiarygodne zeznania skarżącego, w których podnosił, że został pobity przez funkcjonariuszy Policji w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych. W

opinii Rządu było to niemożliwe, szczególnie z uwagi na fakt, że na miejscu znajdował się bezpośredni przełożony funkcjonariuszy, D.G.

48. Rząd przedstawił kopię protokołu rozprawy z dnia 21 listopada 2006 roku, z którego wynika, że skarżący po tym jak został przywieziony ze szpitala do budynku sądu, oświadczył że czuje się wystarczająco dobrze, aby uczestniczyć w rozprawie. Sąd podjął jednak decyzję o odroczeniu rozprawy “z uwagi na stan emocjonalny skarżącego”.

49. Na koniec, Rząd stwierdził, że biegli lekarze, którzy dokonali oględzin obrażeń na ciele skarżącego wykluczyli ewentualność, że powstały one w wyniku kopania i bicia.

50. Rząd stwierdził w konkluzji, że stan faktyczny sprawy nie wskazywał na naruszenie Artykułu 3 Konwencji.

(c) Ocena Trybunału

51. Trybunał przypomina, że jeżeli stan zdrowia jednostki jest dobry w momencie zatrzymania przez Policję, a następnie w dniu zwolnienia stwierdza się u tej osoby obrażenia, to na Państwie spoczywa obowiązek wyjaśnienia w sposób wysoce przekonujący, jak doszło do powstania obrażeń, przy czym niedopełnienie tego obowiązku skutkuje pojawieniem się wyraźnych wątpliwości w kontekście Artykułu 3 (zob., między innymi wyrok w sprawie *Selmouni przeciwko Francji* [GC], cyt.wyż., § 87). Ta sama zasada odnosi się do zarzutu niewłaściwego traktowania, które doprowadziło do powstania obrażeń w czasie zatrzymania skarżącego (zob. wyrok w sprawie *Klaas przeciwko Niemcom*, z dnia 22 września 1993 roku, §§ 23-24, Seria A nr 269 oraz *Rehbock przeciwko Słowenii*, skarga nr 29462/95, §§ 68-78, ECHR 2000-XII).

52. Zgodnie z linią orzecniczą Trybunału, Artykuł 3 nie zabrania użycia siły w celu dokonania zatrzymania. Jednakże użycie siły może mieć miejsce tylko wtedy, kiedy jest to niezbędne i nie może być nadmierne (zob., między innymi, wyrok w sprawie *Rehbock*, cyt. wyż; *Altay przeciwko Turcji*, skarga nr 22279/93, § 54, z dnia 22 maja 2001 roku oraz *Ivan Vasilev przeciwko Bułgarii*, skarga nr 48130/99, § 63, z dnia 12 kwietnia 2007 roku). Odwołanie się do użycia siły fizycznej w stosunku do osoby pozbawionej wolności w sytuacji, kiedy nie jest to konieczne z uwagi na zachowanie tej osoby, umniejsza godności ludzkiej i stanowi, co do zasady, naruszenie prawa określonego w Artykule 3 (zob. *Ribitsch przeciwko Austrii*, wyrok z dnia 4 grudnia 1995 roku, § 38, Seria A nr 336).

53. Trybunał przypomina następnie, że Artykuł 3 Konwencji bezwzględnie zakazuje tortur oraz niehumanitarnego i poniżającego traktowania. Niewłaściwe traktowanie jednak musi osiągnąć minimalny poziom dotkliwości, aby mieścić się w zakresie stosowania Artykułu 3. Ocena takiego minimum jest względna - zależy bowiem od okoliczności danej sprawy, takich jak czas trwania złego traktowania, jego fizyczne i psychiczne skutki oraz, w niektórych przypadkach, płeć, wiek oraz stan

zdrowia osoby poszkodowanej. Trybunał uznaje traktowanie za „niehumanitarne”, *inter alia*, kiedy jest zamierzone, stosowane przez wiele godzin oraz prowadzi do faktycznego uszkodzenia ciała lub silnego fizycznego lub psychicznego cierpienia, a za „poniżające”, kiedy wzbudza u osób pokrzywdzonych poczucie strachu, bólu i niższości powodując, że czują się upokorzone i poniżone. Aby kara lub związane z nią traktowanie mogły zostać uznane za „niehumanitarne” lub „poniżające”, cierpienie lub upokorzenie musi wykraczać poza nieunikniony element cierpienia i upokorzenia związany z daną formą uprawnionego traktowania lub karania. Kolejnym czynnikiem, który należy wziąć pod uwagę jest pytanie, czy przedmiotowy sposób traktowania miał na celu poniżyć lub upokorzyć osobę poszkodowaną. Brak takiego celu jednak nie może w sposób jednoznaczny wykluczać naruszenia Artykułu 3 Konwencji (zob. *Labita przeciwko Włochom* [GC], skarga nr 26772/95, 6.4.2000, §§ 119-120, ECHR 2000-IV). Zarzuty dotyczące niewłaściwego traktowania muszą zostać poparte odpowiednimi dowodami. Przy ocenie dowodów Trybunał stosuje kryterium dowodu „ponad wszelką wątpliwość”. Dodaje jednak, że taki dowód może wynikać ze współlistnienia wystarczająco mocnych, wyraźnych oraz zgodnych poszlak, bądź z podobnych, niepodlegających obaleniu domniemań faktycznych (*loc. cit.*, § 121).

54. Trybunał zauważył, że strony nie kwestionują, iż w dniu 21 listopada 2006 roku skarżący zbiegł z policyjnego radiowozu podczas doprowadzania przed Sąd Rejonowy w Wałbrzychu. Dwóch z trzech funkcjonariuszy Policji, którzy konwojowali skarżącego ruszyło za nim w pościg. Jeden z nich oddał strzał ostrzegawczy w powietrze i skarżący upadł na ziemię. Następnie, został on ujęty przez funkcjonariuszy i zakuty w kajdanki. Skarżący oświadczył, że wkrótce po tym był bity i kopany przez policjantów. Rząd stwierdził z kolei, że skarżący został doprowadzony do pomieszczenia dla osób zatrzymanych mieszczącego się w budynku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu. Strony nie zgadzały się również, co do kwestii przebiegu zdarzeń w rzeczonym pomieszczeniu. Skarżący oświadczył, że był ponownie bity i kopany. W ocenie Rządu skarżący zachowywał się agresywnie i próbował się okaleczyć, zatem interwencja funkcjonariuszy Policji była niezbędna. Wersja zdarzeń przedstawiona przez Rząd, została potwierdzona przez władze krajowe w toku postępowania wyjaśniającego, a następnie w toku postępowania sądowego.

55. Podczas gdy Trybunał nie jest związany ustaleniami poczynionymi przez władze krajowe w zakresie faktów rzekomego naruszenia Konwencji, na podstawie uwag przedłożonych przez strony oraz zgromadzonego materiału dowodowego, uznaje za niemożliwe ustalenie, czy jakiegokolwiek złe traktowanie miało miejsce na ulicy wkrótce po zatrzymaniu skarżącego, a następnie w budynku sądu

56. Trybunał zauważa, że skarżący został zatrzymany podczas akcji Policji podjętej na wcześniejsze wezwanie, z której mógł wynikać

niespodziewany rozwój wydarzeń. W opinii Trybunału na skutek przedmiotowego zatrzymania skarżący odniósł drobne obrażenia. Trybunał zauważa następnie, że skarżący musiał mieć świadomość, że Policja ruszy za nim w pościg i będzie próbowała go zatrzymać oraz że może zastosować wobec niego siłę fizyczną jeżeli będzie stawiał opór.

57. Trybunał zwraca ponadto uwagę, że obrażenia odniesione przez skarżącego nie były poważne. Trybunał zauważa następnie, że chociaż pierwsza opinia biegłego wskazywała, że nie powstały one w wyniku wielokrotnego kopania oraz bicia z większą siłą, druga opinia stwierdzała, że mogły powstać na skutek kopania i uderzeń zadanych z mniejszą siłą (zob. paragrafy 33 i 35 powyżej). Następnie, rany skarżącego opatrzono w szpitalu i przewieziono go z powrotem do sądu. Zgodnie z informacją zawartą w postanowieniu Prokuratora z dnia 15 czerwca 2007 roku (zob. paragraf 33 powyżej) i potwierdzoną w protokole rozprawy z dnia 21 listopada 2006 roku (zob. paragraf 48 powyżej) po zdarzeniach, do których doszło w tym dniu skarżący mógł uczestniczyć w rozprawie, która została odroczone, ponieważ, w ocenie sądu, skarżący nie powinien być przesłuchiwany w złym stanie emocjonalnym.

58. Mając na uwadze ustalenia poczynione w toku postępowania krajowego, Trybunał uznaje w swoim zakresie za niemożliwe ustalenie na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, czy obrażenia skarżącego powstały w podanych przez niego okolicznościach. Jednocześnie Trybunał zauważa jednak, że trudności związane z ustaleniem, czy istnieje wiarygodne wytłumaczenie, w jaki sposób doszło do powstania obrażeń na ciele skarżącego lub czy istnieją podstawy do sformułowania zarzutu złego traktowania muszą zostać ocenione pod kątem rzetelności śledztwa prowadzonego w związku z zarzutami podniesionymi przez skarżącego (zob. *Veznedaroğlu przeciwko Turcji*, skarga nr 32357/96, § 31, z dnia 11 kwietnia 2000 roku). Trybunał zbada teraz dokładnie przedmiotową kwestię:

2. Rzetelność postępowania wyjaśniającego

(a) Stanowisko skarżącego

59. Skarżący nie odniósł się do tej kwestii.

(b) Stanowisko Rządu

60. Rząd stwierdził, że postępowanie przygotowawcze oraz sądowe w przedmiotowej sprawie były zgodne z wymogami wynikającymi z Artykułu 3 Konwencji. Rząd argumentował, że zostały one przeprowadzone sprawnie i z należytą starannością. Nie istniały żadne inne dowody, które powinny zostać uwzględnione przez organy ścigania w celu ustalenia faktów dotyczących zarzucanego złego traktowania. Okoliczności sprawy zostały

zbadane przez Prokuraturę Rejonową w Wałbrzychu, a następnie przez prze Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w toku niezależnego postępowania sądowego. Przesłuchano wszystkich istotnych świadków oraz zlecono sporządzenie opinii sądowo-lekarskiej oraz opinii uzupełniającej.

(c) Ocena Trybunału

61. Trybunał przypomina, że jeżeli osoba formułuje wiarygodne stwierdzenie, iż była traktowana przez Policję lub inne organy państwowe w sposób naruszający Artykuł 3, to wówczas postanowienie to, w związku z ogólnym obowiązkiem państwa wynikającym z Artykułu 1 Konwencji, który mówi o „zapewnieniu każdemu człowiekowi, podlegającemu jego jurysdykcji praw i wolności określonych w (...) Konwencji”, w sposób domniemany nakłada wymóg przeprowadzenia skutecznego formalnego postępowania wyjaśniającego. Postępowanie to powinno umożliwić wykrycie i ukaranie osób odpowiedzialnych (zobacz, między innymi, wyrok w sprawie *Labita przeciwko Włochom*, cyt. wyż., § 131). Śledztwo w sprawie zarzutów złego traktowania, które stanowią przedmiot sporu musi zostać przeprowadzone dokładnie. Oznacza to, że władze powinny zawsze wykazywać należytą staranność wyjaśniając okoliczności sprawy i nie wyciągać pochopnych oraz bezpodstawnych wniosków, aby zamknąć postępowanie w sprawie lub jako uzasadnienie swoich decyzji (zob. wyrok w sprawie *Assenov i inni*, city. wyż., § 103 *et seq*).

62. W sprawie *Labita* cytowanej powyżej, Trybunał stwierdził naruszenie Artykułu 3 Konwencji, ponieważ władze nie przeprowadziły śledztwa w sprawie szeregu domniemanych aktów przemocy, poniżenia oraz innych form tortur, jakich dopuszczono się wobec skarżącego. Należy jednak zauważyć, iż podstawą do przyjęcia tego rodzaju konkluzji przez Trybunał w tamtej sprawie była oczywista bezczynność władz w odniesieniu do śledztwa prowadzonego w sprawie zarzutów skarżącego (*loc. cit.*, §§ 117-136).

63. W przedmiotowej sprawie przesłuchano licznych świadków, w tym T.G, który w dniu 21 listopada 2006 roku był konwojowany razem ze skarżącym do Sądu Rejonowego w Wałbrzychu, a następnie przebywał w budynku sądu w czasie, gdy skarżący został rzekomo pobity, jak również funkcjonariuszy Policji zamieszanych w sprawę oraz D.G. – ich bezpośredniego przełożonego, który także znajdował się w budynku sądu, kiedy doszło do zarzucanego złego traktowania. Ponadto, sporządzono opinię biegłego oraz opinię uzupełniającą do opinii biegłego w związku ze śledztwem w sprawie zarzutu złego traktowania w dniu 21 listopada 2006 roku (zobacz paragraf 35 powyżej), który został podniesiony przez skarżącego. Co więcej, na wniosek złożony przez skarżącego w zażaleniu na postanowienie z dnia 15 czerwca 2008 roku przesłuchano K.K. - świadka, który rzekomo widział jak doszło do złego traktowania skarżącego w budynku sądu. Było jednak jasne, że niniejsze zeznania nie ujawnia

żadnych nowych i istotnych okoliczności, ponieważ sąd rejonowy w oparciu o ustalenia poczynione przez Prokuratora w toku śledztwa uznał, że stan faktyczny oraz okoliczności sprawy zostały ustalone i ocenione w sposób właściwy (zobacz paragraf 37 powyżej).

64. Prokurator nie znalazł podstaw do wniesienia aktu oskarżenia przeciwko policjantom i umorzył śledztwo z uwagi na brak jednoznacznych dowodów winy funkcjonariuszy. Prawdą jest, że postępowanie prowadzone przez Prokuratora Rejonowego nie przekroczyło rozsądnego terminu: zostało zakończone w dniu 15 czerwca 2007 roku – czyli w ciągu około siedmiu miesięcy od dnia kwestionowanego zajścia oraz czterech miesięcy od dnia wszczęcia postępowania karnego (zob. paragrafy 34-37 powyżej; zob. także, dla porównania, wyżej wspomnianą sprawę *Labita, loc. cit.*, § 133, w której w okresie 14 miesięcy wykonano jedynie zdjęcia rzekomych sprawców). Trybunał nie jest jednak przekonany, że przedmiotowe śledztwo zostało przeprowadzone dostatecznie dokładnie i skutecznie w celu spełnienia wymagań wynikających z Artykułu 3 Konwencji.

65. Trybunał uznaje za szczególnie niezadowolające, że sąd krajowy nie zdołał uzasadnić, dlaczego nie dał wiary zeznaniom złożonym przez K.K. oraz T.G. Ponadto, nie zdołał w sposób przekonujący wyjaśnić, co skłoniło go do przyjęcia wersji wydarzeń przedstawionej przez funkcjonariuszy Policji zamieszanych w sprawę. W szczególności, Trybunał nie przekonuje argument, że policjanci nie pobiliby skarżącego w budynku sądu, wiedząc że ich przełożeni zostali powiadomieni o ucieczce skarżącego oraz że ich bezpośredni przełożony D.G. znajduje się na miejscu. Organy ścigania i sąd przyjęły za wiarygodne zeznania złożone przez funkcjonariuszy Policji, nie biorąc pod uwagę faktu, iż wynik rozstrzygnięcia sprawy oraz zmniejszenie odpowiedzialności leżało niewątpliwie w ich interesie. Trybunał pragnie podkreślić w tym względzie znaczenie krytycznej oceny zeznań funkcjonariuszy Policji (zob. wyrok w sprawie *Dzwonkowski przeciwko Polsce*, skarga nr 46702/99, § 65, z dnia 12 kwietnia 2007 roku).

66. Trybunał zauważa następnie, że w świetle opinii sporządzonych przez biegłego, w szczególności zgodnie z pierwszą opinią, obrażenia na ciele skarżącego zostały uznane za mogące powstać w okolicznościach podanych zarówno przez pokrzywdzonego, jak i policjantów. Biegły sądowy wykluczył kategorycznie ewentualność, że powstały one w wyniku wielokrotnego kopania lub bicia z większą siłą – na taki charakter wskazywał skarżący formułując zarzut złego traktowania przez funkcjonariuszy Policji. Władze nie wyjaśniły jednak w sposób przekonujący, jak doszło do powstania obrażeń na ciele skarżącego w opisanych przez niego okolicznościach, jeżeli nie zostały spowodowane przez pewną formę złego traktowania ze strony władz.

67. Trybunał zauważa również, że według K.K. w czasie, gdy miało miejsce rzekome złe traktowanie skarżącego w budynku sądu znajdowała się jeszcze jedna kobieta, potencjalny świadek. Wydaje się, że nie zostały

podjęte żadne działania w celu potwierdzenia zeznań K.K. lub zidentyfikowania kobiety.

68. Mając na uwadze powyższe, Trybunał stwierdza, że doszło do naruszenia Artykułu 3 Konwencji.

II. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 5 UST. 3 KONWENCJI

69. Skarżący sformułował zarzut nadmiernej długości tymczasowego aresztowania. Powołał się na Artykuł 5 ust. 3 Konwencji, który w istotnym zakresie stanowi, co następuje:

“Każdy zatrzymany lub aresztowany zgodnie z postanowieniami ustępu 1 lit. c) niniejszego Artykułu ...ma prawo być sądzony w rozsądnym terminie albo zwolniony na czas postępowania. Zwolnienie może zostać uzależnione od udzielenia gwarancji zapewniających stawienie się na rozprawę.”

70. Rząd zakwestionował to stwierdzenie.

A. Rozpatrywany okres

71. Stosowanie tymczasowego aresztowania wobec skarżącego trwało od dnia 27 lipca 2005 roku, kiedy został zatrzymany pod zarzutem pobicia, kierowania grózb karalnych i zastraszania świadka. W okresie pomiędzy dniem 22 czerwca 2006 roku a dniem 3 lipca 2007 roku skarżący odbywał karę pozbawienia wolności orzeczoną w innej sprawie (zob. paragraf 16 powyżej). Następnie, w dniu 3 lipca 2007 roku, Sąd Rejonowy w Wałbrzychu uznał skarżącego winnym i wymierzył mu karę ośmiu lat pozbawienia wolności. W dniu 21 grudnia 2007 roku Sąd Okręgowy w Świdnicy uchylił wyrok sądu pierwszej instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Zatem, pomiędzy dniem 22 czerwca 2006 roku a dniem 21 grudnia 2007 roku skarżący został „skazany przez właściwy sąd” w rozumieniu Artykułu 5 ust. 1 (a) Konwencji. W dniu 14 sierpnia 2008 roku skarżący został zwolniony z aresztu.

72. Ponieważ okres pomiędzy dniem 22 czerwca 2006 roku a dniem 21 grudnia 2007 roku wchodzi w zakres Artykułu 5 ust. 1 (a), należy go odjąć od okresu tymczasowego aresztowania skarżącego dla celów Artykułu 5 ust. 3 Konwencji.

73. Rozpatrywany okres obejmuje zatem rok, sześć miesięcy i dziewiętnaście dni.

B. Stanowisko stron

1. Skarżący

74. Skarżący podniósł, że długość zastosowanego wobec niego tymczasowego aresztowania wyraźnie przekroczyła wymóg rozsądnego termin i nie może być uzasadniona przesłankami, na które powołały się władze.

2. Rząd

75. Rząd stwierdził, że długość tymczasowego aresztowania zastosowana wobec skarżącego była uzasadniona przez cały okres jego trwania. Rząd powołał się w tym względzie na wagę zarzutów postawionych skarżącemu, fakt, że był on już karany oraz obawę, że może zbiec.

C. Ocena Trybunału

76. Trybunał zauważył, że zasady ogólne odnoszące się do prawa do “bycia sądzonym w rozsądnym terminie albo zwolnionym na czas postępowania”, gwarantowanego na mocy Artykułu 5 ust. 3 Konwencji, zostały zawarte w kilku wydanych wcześniej wyrokach (zob., między innymi, wyrok w sprawie *Kudła przeciwko Polsce* [GC], skarga nr 30210/96, § 110 *et seq*, ECHR 2000-XI).

77. Władze wydając decyzję o tymczasowym aresztowaniu skarżącego, poza uzasadnionym podejrzeniem wobec niego, oparły się na czterech głównych przesłankach, mianowicie (1) poważnym charakterze przestępstwa, które mu zarzucono, (2) surowości grożącej mu kary; (3) konieczności zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania; (4) obawie, że skarżący może mataczyć lub zbiec ze względu na fakt, że był już wcześniej karany.

78. Trybunał przyjmuje argument, że uzasadnione podejrzenie popełnienia przez skarżącego poważnego przestępstwa mogło początkowo stanowić podstawę jego tymczasowego aresztowania.

79. Ponadto w opinii władz, poważny charakter zarzucanych czynów oraz prawdopodobieństwo grożącej skarżącemu surowej kary stanowiły podstawę domniemania co do tego, że może on utrudniać postępowanie. Trybunał przypomina jednakże, że podczas gdy surowość grożącej kary stanowi istotny element oceny ryzyka ucieczki lub popełnienia kolejnego przestępstwa, waga zarzutów sama w sobie nie może stanowić uzasadnienia dla stosowania długiego okresu tymczasowego aresztowania (zob. wyrok w sprawie *Michta przeciwko Polsce*, skarga nr 13425/02, §§ 49, z dnia 4 maja 2006 roku).

80. Trybunał pragnie przypomnieć, że niniejsze przesłanki stają się coraz mniej istotne wraz z upływem czasu. Trybunał musi ustalić zatem, czy inne powody, na które powołały się sądy – mianowicie, ryzyko ukrywania się skarżącego – były “istotne” i “wystarczające” (zob., wyrok w sprawie *Kudła* cyt. wyż., § 111).

W związku z tym Trybunał zauważa, że w dniu 21 listopada 2006 roku skarżący podjął próbę ucieczki z konwoju podczas doprowadzania na rozprawę sądową. Trybunał uznaje, że od tego dnia zarówno przedmiotowe zdarzenie, jak i inne powody tymczasowego aresztowania, które podały władze krajowe, w szczególności ryzyko mactwa w związku z wydanymi wcześniej wobec skarżącego wyrokami skazującymi w postępowaniu karnym, stworzyły podstawy dla uzasadnionej obawy, że skarżący może próbować ponownie zbiec.

81. Trybunał zauważa także, że w dniu 25 lipca 2008 roku sąd krajowy po zbadaniu podstaw przedłużenia stosowania wobec skarżącego tymczasowego aresztowania uznał niektóre z nich za już nieaktualne i stwierdził, że skarżący może zostać zwolniony za poręczeniem majątkowym (zobacz paragraf 21 powyżej). Skarżący został zwolniony trzy tygodnie później, pomimo że nie zapłacił kwoty poręczenia majątkowego.

82. Powyższe rozważania są dla Trybunału wystarczające do uznania, że przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania wobec skarżącego były “istotne” i “wystarczające”, aby uzasadnić pozbawienie go wolności przez cały rzeczony okres.

83. Trybunał rozważał, czy władze wykazały należytą staranność w prowadzeniu postępowania wymaganą w sprawach, w których oskarżony jest pozbawiony wolności. Należy zauważyć, że w dniu 9 marca 2006 roku skarżący został postawiony w stan oskarżenia, czyli po około siedmiu miesiącach od zatrzymania. W dniu 3 lipca 2007 roku zapadł wyrok w pierwszej instancji – tj. po upływie szesnastu miesięcy od wniesienia aktu oskarżenia. Postępowanie odwoławcze trwało około pięciu miesięcy (zob. paragraf 19 powyżej). Trybunał zauważa, że w postępowanie dotyczyło trzech współoskarżonych oraz licznych świadków, którzy musieli być przesłuchani. Nie należy zapominać, że osobie oskarżonej, która przebywa w areszcie przysługuje prawo do priorytetowego potraktowania i sprawnego rozpoznania sprawy. Nie może to jednak utrudniać wysiłków sędziów, zmierzających zarówno do pełnego wyjaśnienia stanu faktycznego, zapewnienia, tak obronie, jak i oskarżeniu niezbędnych ułatwień celem przedstawienia ich dowodów i sprawy, jak również do wydania wyroku jedynie po głębokiej refleksji na temat tego, czy przestępstwa zostały rzeczywiście popełnione i jaka kara powinna zostać wymierzona.

84. Trybunał stwierdza w konkluzji, że władze polskie wykazały należytą staranność wymaganą w sprawach dotyczących osób tymczasowo aresztowanych.

85. Wynika stąd, że ta część skargi jest oczywiście bezzasadna i musi zostać odrzucona zgodnie z Artykułem 35 ust. 3 i 4 Konwencji.

III. INNE ZARZUTY NARUSZENIA KONWENCJI

86. Skarżący sformułował ponadto zarzut naruszenia prawa do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie na podstawie Artykułu 6 ust. 1 oraz zarzut naruszenia zasady domniemania niewinności na podstawie Artykułu 6 ust. 2 Konwencji. Na koniec, skarżący powołał się na Artykuł 13 Konwencji, podnosząc, że jego prawo do skutecznego środka odwoławczego zostało naruszone.

87. W odniesieniu do zarzutu nadmiernej długości postępowania karnego Trybunał zauważa, że na mocy artykułu 5 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki z dnia 17 czerwca 2004, osoby, takie jak skarżący w przedmiotowej sprawie mogą wnieść skargę na nadmierną długość postępowania do właściwego sądu krajowego. Skarżący nie wykorzystał niniejszego krajowego środka odwoławczego.

88. Skarga ta musi zatem zostać odrzucona zgodnie z Artykułem 35 ust. 1 i ust. 4 Konwencji z uwagi na nie wyczerpanie krajowych środków odwoławczych.

89. Trybunał rozpatrzył pozostałe zarzuty. W świetle zgromadzonego materiału, Trybunał uznał jednak, że skarżący nie zdołał poprzeć ich dowodami. Wynika stąd, że ta część skargi jest oczywiście bezzasadna i musi zostać odrzucona zgodnie z Artykułem 35 ust. 3 i 4 Konwencji.

IV. ZASTOSOWANIE ARTYKUŁU 41 KONWENCJI

90. Artykuł 41 Konwencji stanowi:

“Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie.”

A. Szkoda

91. Skarżący domagał się kwoty 10.000 euro tytułem szkody majątkowej i niemajątkowej.

92. Rząd uznał roszczenie skarżącego za wygórowane.

93. Trybunał uznaje, że skarżący doznał szkody niemajątkowej, która nie zostałaby wystarczająco zaspokojona przez samo stwierdzenie naruszenia Konwencji. Mając na uwadze okoliczności sprawy i oceniając je z uwzględnieniem zasady sprawiedliwości, Trybunał przyznaje skarżącemu

kwotę w wysokości 5.000 euro tytułem postępowania prowadzonego przed Trybunałem.

B. Koszty i wydatki

94. Skarżący nie przedstawił żadnego roszczenia z tytułu kosztów i wydatków.

C. Odsetki za zwłokę

95. Trybunał uznaje za właściwe, aby odsetki za zwłokę były oparte na marginalnej stopie procentowej Europejskiego Banku Centralnego, powiększonej o trzy punkty procentowe.

Z TYCH PRZYCZYN, TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Uznaje* skargę na podstawie Artykułu 3 Konwencji za dopuszczalną a pozostałą część skargi za niedopuszczalną;
2. *Stwierdza*, że nastąpiło naruszenie Artykułu 3 Konwencji;
3. *Stwierdza* jednogłośnie,
 - (a) że pozwane państwo ma zapłacić skarżącemu w terminie trzech miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku zgodnie z Artykułem 44 ust. 2 Konwencji kwotę 5.000 euro (pięć tysięcy euro), powiększoną o wszelkie podatki, które mogą zostać nałożone na tę kwotę, tytułem poniesionej szkody niematerialnej, przeliczoną na walutę polską po kursie obowiązującym w dniu wydania rozstrzygnięcia;
 - (b) że po upływie powyższego trzymiesięcznego terminu do momentu zapłaty, winny zostać naliczone od tych kwot odsetki zwykłe według marginalnej stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego powiększonej o trzy punkty procentowe;
4. *Oddala* pozostałą część roszczenia skarżącego o zadośćuczynienie

Sporządzono w języku angielskim oraz obwieszczono pisemnie dnia 27 września 2011 roku, zgodnie z Regulą 77 ust. 2 i ust. 3 Regulaminu Trybunału.

Fatoş Araci
Zastępca Kanclerza Sekcji

Nicolas Bratza
Przewodniczący